T079 BL IX (10) 1448 Căn Bản Thuyết Nhất Hữu Bộ Tỳ Nại Da Dược Sự Q10

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1448 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ, Quyeån 10

CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ

QUYEÅN 10

Luùc ñoù caùc Baø-la-moân tònh haïnh trong thaønh Ma thoå la nghe tin Sa moân Kieàu-ñaùp-ma ñeán thaønh lieàn noùi vôùi nhau: “Sa moân Kieàu-ñaùp-ma ñöôïc moïi ngöôøi khen ngôïi, ñaõ toû ngoä chaân lyù, khai thò hieån baøy phaùp thanh tònh cho boán chuùng nghe, neáu oâng aáy vaøo thaønh naøy thì chuùng ta seõ maát heát lôïi döôõng. Nghe noùi Sa moân Kieàu-ñaùp-ma seõ khoâng ñeán nôi khoâng toân troïng mình, neáu ôû ñaây coù ngöôøi khoâng toân troïng thì Sa moân Kieàu-ñaùp-ma seõ khoâng vaøo trong thaønh. Neáu chuùng ta cho ngöôøi heøn haï ñeán khinh huûy thì Sa moân Kieàu-ñaùp-ma seõ khoâng ñeå loøng; neáu coù ngöôøi ôû ñòa vò cao khoâng toân troïng vaø khinh huûy Sa moân Kieàu-ñaùp-ma thì toát, nhöng trong soá chuùng ta ai laø ngöôøi ñöùng ñaàu?”. Trong thaønh naøy coù moät Baø-la-moân teân laø Nhó la boä ñeà thoâng ñaït Töù minh vaø boán boä luaän Veä ñaø, coù theå hieån baøy toâng phaùi cuûa mình vaø ñaû phaù toâng phaùi khaùc, lôøi noùi ra ñeàu ñuùng söï thaät. Caùc Baø-la-moân lieàn ñeán choã Nhó la boä ñeà noùi raèng: “Thaân giaùo sö, chuùng con nghe tin Sa moân Kieàu-ñaùp-ma ñeán thaønh naøy, oâng aáy ñöôïc moïi ngöôøi khen ngôïi… gioáng nhö ñoaïn vaên treân cho ñeán caâu neáu coù ngöôøi ôû ñòa vò cao khoâng toân trong vaø khinh huûy Sa moân Kieàu-ñaùp-ma thì toát. Ngoaøi Thaân giaùo sö ra khoâng coù baäc thöôïng thuû naøo laøm ñöôïc vieäc khinh huûy naøy”, Nhó la boä ñeà noùi: “löôõi cuûa toâi chuyeån ñoäng tuøy yù, neáu ñaùng khinh huûy thì toâi khinh huûy, neáu ñaùng ca ngôïi thì toâi ca ngôïi”. Luùc ñoù Nhó la boä ñeà cuøng caùc Baø-la-moân kyø cöïu ñeán choã Phaät, Nhó la boä ñeà thaáy Phaät coù 32 töôùng toát, 80 veû ñeïp trang nghieâm thaân, aùnh saùng bao quanh treân ñaûnh roäng moät taàm saùng rôõ nhö traêm ngaøn maët trôøi, ñang ngoài döôùi goác caây vôùi oai nghi tòch tónh; thaáy roài sanh hoan hæ lieàn noùi keä ca ngôïi: “Nhó la raát vui möøng, Khen Phaät Nhaát thieát trí, Noùi coâng ñöùc thuø thaéng,

SOÁ 1448 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ, Quyeån 10 102

Ai nghe cuõng öa thích, Kheùo ñieàu phuïc caùc caên, Nhö phaùp tònh thaân yù, Bieån coâng ñöùc roäng lôùn, Toâi nay löôïc khen ngôïi, Baäc luaän nghò ñeä nhaát, Ñieàu phuïc khoâng laàm loãi, Bieát ñöôïc nghóa ñeä nhaát, Ñaû kích khoâng dao ñoäng, Minh haïnh ñeàu troïn veïn, Thieän xaûo caùc caám giôùi, Thaéng ñònh vöõng nhö nuùi, Ñuû löïc Na-la-dieân”… Nhö theá cho ñeán 500 baøi tuïng ca ngôïi Phaät, Phaät

quaùn bieát Baø-la- moân naøy ñaõ tin saâu lieàn noùi dieäu phaùp khieán cho oâng ta ngay nôi choã ngoài chöùng ñöôïc chôn ñeá lyù. Sau khi trôû veà thaønh, caùc Baø-la-moân kyø cöïu ñeàu quôû traùch Nhó la boä ñeà taïi sao laïi khen ngôïi Phaät nhö theá, Nhó la boä ñeà noùi: "toâi ñaõ coù noùi raèng löôõi cuûa toâi chuyeån ñoäng tuøy yù, neáu ñaùng khinh huûy thì toâi khinh huûy, neáu ñaùng ca ngôïi thì toâi ca ngôïi. Do toâi thaáy Sa moân Kieàu-ñaùp-ma coù coâng ñöùc lôùn, ñaùng ca ngôïi neân toâi ca ngôïi, caùc vò khoâng neân quôû traùch toâi". Saùng hoâm sau Phaät cuøng ñaïi chuùng ñaép y mang baùt ñònh vaøo thaønh khaát thöïc, hoâm ñoù nhaèm ngaøy hoäi cuùng sao ôû trong thaønh, nöõ thaàn Tinh tuù suy nghó: "neáu Sa moân Kieàu-ñaùp-ma vaøo thaønh thì ngaøy leã cuùng sao cuûa ta seõ bò chöôùng ngaïi, ta phaûi phöông tieän khieán oâng ta khoâng vaøo thaønh", nghó roài lieàn hieän thaân loõa hình ôû tröôùc Phaät, Phaät baûo nöõ thaàn: "duø cho ngöôi coù trang söùc vôùi y phuïc ñeïp ñeõ vaãn coøn chöa ñeïp, huoáng chi laø loõa hình", nöõ thaàn nghe lôøi naøy roài hoå theïn bieán maát. Luùc ñoù Phaät döøng laïi ôû beân ñöôøng traûi toøa ngoài tröôùc ñaïi chuùng noùi raèng: "thaønh Ma thoå la naøy coù naêm ñieàu xaáu: 1. Laø ñaát ñai khoâng baèng phaúng. 2. Laø nhieàu gai goác. 3. Laø ngöôøi daân chæ aên moät loaïi thöùc aên. 5. Laø coù nhieàu ngöôøi nöõ. Vì theá chuùng ta khoâng neân vaøo thaønh naøy", noùi roài Phaät rôøi khoûi choã ngoài ñi ñeán vöôøn cuûa Döôïc xoa Lö ngoài caïnh moät goác caây vôùi ñaïi chuùng vaây quanh. Daân chuùng trong thaønh nghe bieát ñöôïc tin naøy lieàn cuøng laøm caùc moùn aên chôû ñeán choã Phaät ñeå cuùng döôøng, ñeán nôi roài ñaûnh leã Phaät vaø ngoài moät beân nghe Phaät noùi phaùp, Theá toân tuøy thuaän noùi phaùp chæ daïy cho moïi ngöôøi ñöôïc lôïi hæ roài lieàn im laëng. Daân chuùng chaép tay baïch Phaät: "Theá toân, chuùng con ñaõ lo lieäu caùc moùn aên tinh khieát chôû ñeán ñeå cuùng döôøng, cuùi xin Theá toân

thöông xoùt thoï", Phaät baûo A-nan-ñaø: "haõy taäp hoïp taát caû caùc Bí-soâ ñang ôû trong cung Döôïc xoa Lö ñeán ñeå thoï cuùng döôøng". A-nan-ñaø vaâng lôøi Phaät ñi taäp hoïp caùc Bí-soâ xong roài baïch Phaät: "xin Phaät bieát thôøi"... cho ñeán caâu Phaät thoï thöïc xong, daân chuùng trong thaønh Ma thoå la baïch Phaät: "Theá toân ñaõ ñieàu phuïc Döôïc xoa vaø roàng döõ, döôïc xoa Lö naøy ñaõ laøm toån haïi chuùng con trong moät thôøi gian daøi neân khoâng oaùn maø thaønh oaùn, khoâng thuø maø thaønh thuø, khoâng nghòch maø thaønh nghòch. Con cuûa chuùng con ñeàu bò noù baét aên thòt heát, cuùi xin Theá toân thöông xoùt ñieàu phuïc döôïc xoa naøy". Luùc ñoù Döôïc xoa Lö cuõng coù maët, Phaät lieàn baûo döôïc xoa: "ñaây laø vieäc phi phaùp, ngöôi neân nhaøm lìa", Döôïc xoa baïch Phaät: "neáu moïi ngöôøi coù theå xaây moät Tyø-ha-la cho töù phöông taêng thì con seõ boû vieäc aùc naøy, khoâng laøm toån haïi nöõa", Phaät quay sang hoûi yù kieán cuûa daân chuùng trong thaønh, moïi ngöôøi ñeàu chaáp nhaän lôøi yeâu caàu naøy. Sau khi ñieàu phuïc ñöôïc Döôïc xoa Lö, Phaät laàn löôït ñieàu phuïc caùc döôïc xoa Trì, Laâm vaø nöõ Döôïc xoa Ha leâ ca; keá hieän ñaïi thaàn thoâng vaøo thaønh Ma thoå la ñieàu phuïc nöõ döôïc xoa

AÙm cuøng 500 quyeán thuoäc cuûa noù. Toång coäng Phaät ñaõ ñieàu phuïc 2500 Döôïc xoa ôû trong thaønh vaø ngoaøi thaønh Ma thoå la, nhöõng ngöôøi tín taâm ñaõ taïo döïng taát caû 2500 truù xöù. Sau ñoù Phaät ñi ñeán tuï laïc OÅ ñaït la vaø döøng nghæ trong röøng OÅ ñaït la, luùc ñoù Baø-la-moân OÅ ñaït la dieân nghe tin naøy lieàn ñi xe ngöïA-traéng, tay caàm gaäy vaøng vaø bình nöôùc baèng vaøng cuøng caùc quyeán thuoäc ra khoûi thaønh ñeán choã Phaät, nôi naøo ñöôøng saù thoâng suoát thì ñi xe, nôi naøo khoâng thoâng thì ñi boä. Ñeán nôi roài lieàn thaêm hoûi söùc khoûe cuûa Phaät, sau ñoù Baø-la-moân baïch Phaät: "Theá toân cho pheùp con hoûi vaøi caâu", Phaät noùi tuøy yù hoûi, lieàn hoûi: "naêm Caên ñoái vôùi caùc giôùi xöù ñeàu giöõ ñoái töôïng rieâng cuûa mình, khoâng giöõ ñoái töôïng khaùc. Sao goïi laø giôùi xöù vaø giôùi xöù nhieáp?", Phaät noùi: "naêm Caên ñoái vôùi caùc giôùi xöù ñeàu thu nhieáp ñoái töôïng rieâng cuûa mình, khoâng thu nhieáp ñoái töôïng khaùc, ñoù laø nhaõn giôùi xöù cho ñeán thaân giôùi xöù. Caùc caên naøy do yù nhieáp thoï vaø y chæ nôi yù", laïi hoûi yù y chæ nôi ñaâu, ñaùp laø y chæ nôi nieäm, laïi hoûi nieäm y chæ nôi ñaâu, ñaùp laø y chæ nôi Töù nieäm xöù, laïi hoûi Töù nieäm xöù y chæ nôi ñaâu, ñaùp laø y chæ nôi Thaát giaùc chi, laïi hoûi Thaát giaùc chi y chæ nôi ñaâu, ñaùp laø y chæ nôi Minh giaûi thoaùt, laïi hoûi Minh giaûi thoaùt y chæ nôi ñaâu, ñaùp laø y chæ nôi Nieát-baøn, laïi hoûi Nieát-baøn y chæ nôi ñaâu, Phaät noùi: "naøy Baø-la-moân, ñieàu maø oâng vöøa hoûi quaû thaät xa vôøi vì oâng khoâng theå ñeán ñöôïc caûnh giôùi ñoù, vieäc tu phaïm haïnh cuûa ta laø ñoaïn tröø khoå ñau, khoâng con caûnh khoå nöõa", nghe Phaät noùi roài Baø-la-moân hoan hæ ra veà vaø nghó caùch laøm toån haïi Phaät, oâng nghó: "ta nghe noùi ngöôøi naøo cuùng döôøng cho Phaät vaø

chuùng Thanh vaên phaùt nguyeän gì ñeàu ñöôïc nhö yù", nghó roài lieàn trôû laïi chaép tay baïch Phaät: "cuùi xin Theá toân vaø caùc Bí-soâ thoï con thænh thöïc vaøo ngaøy mai"... cho ñeán caâu Baø-la-moân phaùt nguyeän: "nguyeän cho Sa moân Kieàu-ñaùp-ma vaø caùc ñeä töû thoï con thænh thöïc roài seõ laøm boø trong nhaø con". Luùc ñoù Phaät bieát ñöôïc yù nghó naøy lieàn noùi vôùi Baø-la-moân: "lôøi oâng phaùt nguyeän laø phi phaùp neân khoâng theå thaønh töïu vì caùc Bí-soâ ñaõ khoâng coøn thoï thaân sau". Sau khi trôû veà truù xöù Phaät baûo caùc Bí-soâ: "Baø- la-moân OÅ ñaït la dieân ñaõ phaùt nguyeän aùc, caùc thaày neân tuïng keä chuù cuûa Phaät quaù khöù ñeå lôøi phaùt nguyeän kia khoâng thaønh töïu". Saùng hoâm sau Phaät cuøng A-nan-ñaø vaøo laøng khaát thöïc, luùc ñoù coù moät baø laõo teân laø Ca chieán la ñònh ñi ñeán gieáng muùc nöôùc, Phaät quaùn bieát baø laõo naøy ñaõ ñeán luùc hoùa ñoä lieàn baûo A-nan-ñaø: "thaày haõy ñeán choã baø laõo noùi raèng Theá toân caàn nöôùc, baø haõy ñem nöôùc ñeán". Baø laõo nghe A-nan-ñaø noùi xong lieàn mang nöôùc ñeán cho Phaät, thaáy Phaät coù 32 töôùng toát, 80 veû ñeïp trang nghieâm thaân, aùnh saùng bao quanh treân ñaûnh roäng moät taàm saùng rôõ nhö traêm ngaøn maët trôøi, nhö nuùi baùu di chuyeån, baø laõo sanh taâm yeâu meán nhö meï yeâu con, lieàn ñöa tay ñònh oâm Phaät vaø keâu con ôi. A-nan-ñaø ñònh

caûn ngaên nhöng Phaät noùi khoâng neân ngaên: “vì baø laõo naøy trong 500 ñôøi ñaõ töøng laøm meï cuûa ta, neáu khoâng ñeå cho baø aáy oâm ta, baø seõ hoäc maùu”, noùi roài Phaät nghieâng ñaàu coå cho baø laõo oâm roài xöùng cô noùi phaùp cho baø nghe, khieán cho baø truï nôi boán chaân ñeá lyù, chöùng quaû Döï löu. Chöùng quaû roài baø baïch Phaät: “Theá toân ñaõ mang laïi lôïi ích cho con, ñieàu naøy khoâng phaûi do cha meï... cho ñeán sa moân, Baø-la-moân coù theå laøm ñöôïc, khieán con heát khoå sanh töû, ñöôïc ñaïo Nieát-baøn, laøm caïn bieån maùu, vöôït khoûi nuùi xöông, nuùi thaân kieán töø voâ thæ ñeán nay ñeáu bò phaù tan baèng chaøy trí Kim cang, chöùng ñöôïc Sô quaû”, lieàn noùi keä: “Vieäc laøm cuûa con thaûo, Laø baùo aân töø maãu, Toâi nay nhôø Phaät quang, Tieán treân ñöôøng Nieát-baøn. Laønh thay vieäc hy höõu, Thoaùt khoûi ba ñöôøng aùc, Toâi duøng chuùt ít coâng, Mau ñeán choã Voâ öu”. Noùi keä roài ñaûnh leã Phaät ra veà. Thôøi gian sau ñöôïc choàng cho pheùp xuaát gia, baø ñeán ñaûnh leã Phaät baïch raèng: “Theá toân, con nguyeän ñöôïc ôû trong phaùp luaät kheùo giaûng noùi naøy xuaát gia thoï vieân cuï, Thaùnh taùnh Bí-soâ ni ôû choã Theá toân tu taäp phaïm haïnh”. Phaät chaáp thuaän vaø giao baø

cho Ñaïi theá chuû, Ñaïi theá chuû cho baø xuaát gia vaø thoï caän vieân roài chæ daïy phaùp yeáu, baø sieâng naêng tu hoïc, khoâng bao laâu sau phieàn naõo ñoán tröø chöùng ñöôïc quaû A-la-haùn, thoaùt ly ba coõi ñaùng ñöôïc trôøi ngöôøi cuùng döôøng. Sau ñoù baø ñem phaùp yeáu ñaõ ñöôïc nghe giaûng laïi cho ngöôøi khaùc, Phaät noùi baø laø ngöôøi phaân tích kinh phaùp baäc nhaát trong chuùng Bí-soâ ni Thanh vaên. Luùc ñoù caùc Bí-soâ ñeàu coù nghi thænh hoûi Phaät: “Bí-soâ ni Chieán Ca-la ñaõ töøng taïo nghieäp gì maø veà giaø môùi xuaát gia, laïi do duyeân gì maø chòu ngheøo heøn, thaân cuoái cuøng khoâng coù thai, laïi ñöôïc xuaát gia chöùng quaû A-la-haùn, trong vieäc thuyeát phaùp sao laïi ñöôïc toái thaéng?”, Phaät baûo caùc Bí-soâ: “Bí-soâ ni Chieán Ca-la ñaõ töøng taïo nghieäp laønh tích tuï tö löông... ngaøy nay töï thoï laáy quaû baùo. Caùc thaày neân bieát, ngaøy xöa khi ta coøn haønh ñaïo Boà-taùt, baø ñaõ töøng laøm meï ta, do nghieäp naøy neân nay ñöôïc xuaát gia luùc tuoåi giaø. Khi ta haønh ñaïo Boà-taùt baø ñaõ töøng ngaên caûn, laïi khoâng laøm vieäc thieän, coøn phu nhaân Ma-da thì thöôøng laøm vieäc thieän neân bò saåy thai. Vaøo thôøi Phaät Ca-dieáp, baø ñaõ nhuïc maï caùc Thöùc xoa, Bí-soâ ni Höõu hoïc vaø Voâ hoïc goïi laø noâ tyø, neân nay mang thaân noâ tyø ngheøo heøn. Laïi do ôû trong giaùo phaùp cuûa Phaät ca-dieáp xuaát gia ñoïc tuïng nghe phaùp neân Uaån thieän xaûo, giôùi xöù duyeân khôûi thieän xaûo, xöù phi xöù thieän xaûo neân nay ñöôïc xuaát gia trong giaùo phaùp cuûa ta, ñoaïn tröø phieàn naõo chöùng quaû Voâ hoïc. Khi xöa Thaân giaùo sö cuûa baø ôû trong giaùo phaùp cuûa Phaät Ca-dieáp laø ngöôøi thuyeát phaùp baäc nhaát neân khi saép qua ñôøi baø ñaõ phaùt nguyeän: “nguyeän nhôø coâng ñöùc thieän caên tu phaïm haïnh naøy ôû ñôøi vò lai luùc con ngöôøi thoï 100 tuoåi, coù Phaät Thích ca maâu ni ra ñôøi ñaày ñuû 10 hieäu, toâi seõ ñöôïc xuaát gia trong giaùo phaùp cuûa vò Phaät aáy, ñoaïn tröø phieàn naõo chöùng

quaû A-la-haùn vaø ñöôïc Phaät thoï kyù laø thuyeát phaùp baäc nhaát trong chuùng Thanh vaên ni nhö Thaân giaùo sö cuûa con". Do lôøi phaùt nguyeän naøy neân nay Bí-soâ ni aáy laø ngöôøi thuyeát phaùp baäc nhaát trong giaùo phaùp cuûa ta. Naøy caùc Bí-soâ, heã taïo nghieäp ñen thì caûm quaû baùo dò thuïc ñen ; taïo nghieäp traéng thì caûm quaû baùo dò thuïc traéng... caùc thaày neân hoïc nhö theá." Sau ñoù Phaät baûo A-nan-ñaø cuøng ñi ñeán tuï laïc Pheä la, khi ñeán moät khu vöôøn, trong vöôøn coù moät Baø-la-moân ñang töôùi caây, thaáy Phaät ñeán lieàn suy nghó: "neáu Sa moân Kieàu-ñaùp-ma vaøo ñaây thì nöôùc gieáng seõ bò dô baån", nghó roài lieàn giaáu gaøu nöôùc. Luùc ñoù Phaät duøng thaàn löïc vaøo trong vöôøn khieán cho nöôùc trong gieáng chaûy ñaày traøn ra ngoaøi, Baø-la- moân thaáy roài lieàn khôûi tín taâm ñöa gaøu nöôùc cho Phaät, Phaät noùi keä: "Khaép nôi ñeàu coù nöôùc, Duøng nöôùc gieáng laøm gì,

SOÁ 1448 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ, Quyeån 10 106

Döùt yù töôûng khaùt AÙi, Coøn caàu mong gì nöõa". Baø-la-moân baïch Phaät: "Theá toân, con nguyeän ñöôïc ôû trong phaùp luaät kheùo giaûng noùi naøy xuaát gia thoï vieân cuï, Thaùnh taùnh Bí-soâ ôû choã Theá toân tu taäp phaïm haïnh". Phaät noùi thieän lai Bí-soâ... cho ñeán Phaät noùi keä: "Theá toân goïi "Thieän lai", Toùc ruïng, ñuû y baùt, Caùc caên ñeàu tòch tónh, Thaønh töïu theo yù nieäm". Nhôø sieâng naêng tinh taán, khoâng bao laâu sau Bí-soâ naøy ñoaïn heát phieàn naõo chöùng quaû A-la-haùn... Thích phaïm chö thieân ñeàu cung kính. Sau ñoù Phaät du haønh ñeán thaønh Tyø lan ñeå, döøng nghæ döôùc goác caây Luyeän moäc, vua trong thaønh teân laø Hoûa thoï nghe tin naøy lieàn suy nghó: "Sa moân Kieàu-ñaùp-ma ñöôïc caùc vua nöôùc khaùc cung kính cuùng döôøng, ta cuõng neân toân troïng cuùng döôøng ñeå khoûi bò cheâ cöôøi laø Nhö lai vaøo trong nöôùc, vua Hoûa thoï ñaõ khoâng cuùng döôøng", nghó roài vua xa giaù ra khoûi thaønh ñeán choã Phaät ñaûnh leã ngoài moät beân nghe Phaät noùi phaùp, Theá toân tuøy thuaän noùi phaùp chæ daïy cho tröôûng giaû ñöôïc lôïi hæ roài lieàn im laëng. Vua chaép tay baïch Phaät: "cuùi xin Theá toân vaø caùc Bí-soâ thoï con thænh cuùng döôøng töù söï trong ba thaùng haï an cö", Phaät im laëng nhaän lôøi, bieát Phaät ñaõ nhaän lôøi vua vui möøng trôû veà cung ra lònh quaàn thaàn: "haèng ngaøy caùc khanh neân chuaån bò 18 moùn aên ngon vaø thoâng baùo khaép trong nöôùc khoâng ai ñöôïc cuùng döôøng cho Sa moân Kieàu-ñaùp-ma, neáu töï yù cuùng döôøng seõ bò gieát". Ñeâm hoâm ñoù vua naèm moäng thaáy coù maøn traéng vaây quanh cung thaønh, tænh moäng trong loøng lo laéng suy tö khoâng bieát laø ñieàm laønh hay ñieàm döõ. Saùng hoâm sau keå laïi giaác moâng cho quoác sö nghe vaø hoûi laø toát hay xaáu, vò quoác sö naøy suy nghó: "giaác moäng naøy baùo ñieàm laønh, nhöng neáu ta noùi laø ñieàm laønh thì vua seõ theâm cung kính cuùng döôøng Sa moân Kieàu-ñaùp-ma, ta neân noùi laø ñieàm xaáu", nghó roài lieàn taâu vua raèng: "giaác moäng naøy baùo ñieàm chaúng laønh, vua coù theå bò maát ngoâi hoaëc cheát", vua hoûi coù caùch gì cöùu vaõn thì quoác sö noùi: "trong ba thaùng haï vua neân aån trong thaâm cung ñöøng cho ai gaëp maët, neáu ñöôïc nhö vaäy thì vua seõ khoâng maát ngoâi cuõng khoâng bò cheát", vua nghe

theo lôøi quoác sö neân ra thoâng baùo khaép trong nöôùc khoâng ai ñöôïc gaëp vua trong ba thaùng ha, neáu ai traùi lònh seõ maát maïngï roài aån mình trong thaâm cung. Saùng sôùm hoâm ñoù A-nan-ñaø ñeán trong cung xin ñöôïc gaëp vua thì thaáy trong cung yeân laëng, lieàn hoûi ngöôøi giöõ cöûa: “vua Hoûa thoï ñaõ thænh

SOÁ 1448 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA DÖÔÏC SÖÏ, Quyeån 10 107

Phaät vaø taêng cuùng döôøng ba thaùng haï, vì sao trong cung im lìm khoâng coù chuaån bò gì heát?”, ngöôøi giöõ cöûa noùi: “Thaùnh giaû, vua tuy coù ra lònh chuaån bò caùc moùn aên ngon nhöng khoâng noùi roõ laø chuaån bò cho ai”, A- nan-ñaø baûo vaøo baïch vua, lieàn ñaùp: “vua ñaõ ra lònh khaép trong nöôùc khoâng ai ñöôïc gaëp maët vua, neáu ai traùi lònh seõ maát maïng”, A-nan-ñaø nghe roài lieàn trôû veà baïch Phaät, Phaät baûo A-nan-ñaø: “thaày haõy ñaép Taêng kyø chi daãn theo 1 thò giaû vaøo thaønh ôû nôi ngaõ tö ñöôøng thoâng baùo: ai coù loøng tin cuùng döôøng cho Phaät vaø caùc Bí-soâ trong ba thaùng haï thì baây giôø laø ñuùng luùc”, A-nan-ñaø vaâng lôøi Phaät daïy ñi thoâng baùo nhöng daân chuùng trong thaønh ñeàu noùi: “Thaùnh giaû, chuùng toâi coù theå cuùng döôøng ñaày ñuû cho Phaät vaø caùc Bí-soâ trong ba thaùng haï, nhöng nhaø vua ñaõ ra lònh khoâng ai ñöôïc cuùng döôøng cho Phaät vaø taêng trong ba thaùng haï, neáu ai laøm traùi seõ gieát”. Luùc ñoù coù moät thöông chuû töø phöông Baéc ñeán vôùi 500 thôùt ngöïa ñeán thaønh naøy, oâng nghó: “baây giôø laø muøa möa neáu ta ñi tieáp sôï buøn laày laøm cho ngöïa bò thoái moùng”, nghó roài lieàn döøng laïi trong thaønh ôû suoát ba thaùng muøa möa. Con Trí maõ cuûa oâng moãi ngaøy aên hai thaêng luùa maïch, caùc con ngöïa khaùc moãi ngaøy aên moät thaêng, khi thöông chuû nghe bieát vieäc naøy nghó laø mình khoâng phaûi laø ngöôøi ôû laâu trong ñaát nöôùc naøy neân noùi vôùi A-nan-ñaø: “Thaùnh giaû, neáu Theá toân coù theå aên ñöôïc luùa maïch cuûa ngöïa thì moãi ngaøy toâi seõ cuùng döôøng cho Phaät hai thaêng, coøn caùc Bí-soâ khaùc moãi ngöôøi moät thaêng”, A-nan-ñaø lieàn ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät suy nghó: “do ta ñaõ taïo nghieäp neân nay töï thoï laáy quaû baùo…” cho ñeán Phaät noùi keä: “Duø traûi qua traêm kieáp, Nghieäp ñaõ taïo khoâng maát, Khi nhaân duyeân hoäi hoïp, Töï thoï laáy quaû baùo”. Noùi keä roài Phaät baûo A-nan-ñaø: “thaày haõy ñi thoâng baùo cho caùc Bí- soâ: neáu ai coù theå cuøng Theá toân ôû nôi ñaây an cö vaø aên luùa maïch cuûa ngöïa trong ba thaùng thì haõy laáy theû”, A-nan-ñaø vaâng lôøi Phaät daïy ñi thoâng baùo, nhö theá coù taát caû 498 Bí-soâ ñeàu laáy theû. Luùc ñoù Xaù-lôïi-töû baïch Phaät: “Theá toân, con bò bònh phong khoâng theå aên luùa maïch cuûa ngöïa suoát trong ba thaùng”, Ñaïi Muïc-kieàn-lieân cuõng baïch Phaät: “Theá toân, con xin ñi theo chaêm soùc cho toân giaû”. Phaät vaø 498 Bí-soâ ôû laïi an cö coøn Xaù-lôïi- töû vaø Ñaïi Muïc-kieàn-lieân leân nuùi tam phong an cö vaø ñöôïc vua trôøi Ñeá thích cuùng döôøng trong ba thaùng. Luùc ñoù Phaät baûo A-nan-ñaø lo lieäu luùa maïch maø thöông chuû ñem ñeán cuùng, A-nan-ñaø ñem luùa maïch ñeán nhaø moät baø laõo trong laøng nhôø lieäu lyù, baø noùi: “Thaùnh giaû, toâi ñaõ giaø yeáu

khoâng theå lieäu lyù, Thaùnh giaû haõy nhôø thieáu nöõ ôû nhaø keá beân", A-nan-ñaø lieàn ñeán nhôø thieáu nöõ, thieáu nöõ noùi: "neáu Thaùnh giaû chòu traû lôøi caâu hoûi cuûa toâi thì toâi seõ lo lieäu soá luùa maïch naøy", A-nan-ñaø nhaän lôøi, thieáu nöõ hoûi Phaät nghóa laø gì, A-nan-ñaø suy nghó: "nghóa Phaät saâu xa khoù hieåu, neáu ta noùi sôï coâ aáy khoâng hieåu ñöôïc, ta neân noùi vieäc cuûa Chuyeån lu- aân Thaùnh vöông", nghó roài lieàn noùi: "naøy coâ, neáu Chuyeån luaân Thaùnh vöông xuaát hieän ôû ñôøi thì coù ñuû baûy baùu: baùnh xe baùu, voi baùu, ngöïa baùu, nöõ baùu, thaàn coi giöõ phuïc taøng baùu, thaàn chæ huy quaân ñoäi baùu vaø ngoïc ma ni baùu. Baùnh xe baùu xuaát hieän nhö theá naøo? Neáu Chuyeån luaân Thaùnh vöông doøng Saùt-ñeá-lî quaùn ñaûnh taém goäi saïch seõ roøi cuøng quaàn thaàn leân laàu cao, baùnh xe baùu seõ xuaát hieän töø phöông Ñoâng maøu vaøng roøng ñuû ngaøn caêm. Luùc ñoù vua suy nghó: "ta töøng nghe vua Saùt-ñeá-lî quaùn ñaûnh vaøo ngaøy 15 taém goäi saïch seõ leân laàu cao maø coù baùnh xe baùu hieän ñeán thì chaéc chaén thaønh töïu ngoâi vò Chuyeån luaân Thaùnh vöông, ta phaûi thöû xem", nghó roài vua roài khoûi choã ngoài quyø xuoáng, hai tay naâng baùnh xe baùu leân roài phaùt nguyeän: "Luaân baûo thaéng dieäu, haõy hieån hieän vieäc maø Chuyeån luaân Thaùnh vöông quaù khöù ñaõ laøm". Phaùt nguyeän xong, vua cuøng baùnh xe baùu vaø boán binh lieàn bay leân hö khoâng tôùi nhöõng nôi maø Luaân vöông quaù khöù ñaõ tôùi, baùnh xe baùu döøng laïi nôi naøo, vua döøng laïi nôi ñoù. Luùc ñoù taùm vaïn boán ngaøn vua cuûa caùc nöôùc nhoû ñeàu ñeán choã Luaân vöông taâu raèng: "ñaïi thieân ñaõ ñeán, ñaát nöôùc toâi daân chuùng ñoâng ñuùc, giaøu coù an vui, xin thieân vöông döøng laïi nôi ñaây, chuùng thaàn seõ laøm thò veä". Luaân vöông noùi: "caùc khanh haõy duøng chaùnh phaùp giaùo hoùa theá gian, khoâng ñöôïc ôû chung vôùi ngöôøi phi phaùp, ai laøm nhö vaäy chính laø thò veä cuûa ta". Baùnh xe baùu ñi ñeán khaép boán phöông ñieàu phuïc taát caû roài quay trôû veà cung ñieän cuûa vua. Voi baùu xuaát hieän nhö theá naøo? Voi coù maøu hoa sen, baûy Chi ñaày ñaën, hình daùng ñeïp ñeõ oai veä. Vua nhìn thaáy roài vui veû khen laø voi baùu hieàn thieän, keá cho goïi ngöôøi gioûi ñieàu phuïc voi ñeán baûo ñieàu phuïc voi baùu xong thì daãn ñeán choã vua. Ngöôøi ñieàu phuïc voi sau khi ñieàu phuïc voi xong lieàn daãn ñeán choã vua, vì muoán thöû voi neân saùng sôùm vua côõi voi ra khoûi cung ñi khaép boán phöông, ñeán giôø aên môùi trôû veà cung. Ngöïa baùu xuaát hieän nhö theá naøo? Ngöïa coù maøu xanh bieác, ñaàu ñen nhaùnh daùng veû ñeïp ñeõ hieân ngang. Vua nhìn thaáy roài vui veû khen laø ngöïa baùu hieàn thieän, keá cho goïi ngöôøi gioûi ñieàu phuïc ngöïa ñeán... gioáng nhö tröôøng hôïp voi baùu, vì muoán thöû ngöïa, vaøo saùng sôùm vua côõi ngöïa ñi khaép boán phöông... Ngoïc Ma ni baùu coù maøu xanh bieác nhö löu ly, ñuû taùm goùc, aùnh

saùng röïc rôõ chieáu phaù toái taêm… Nöõ baùu dung maïo ñoan chaùnh xinh ñeïp, caùc loã chaân loâng treân thaân ñeàu phaùt ra muøi höông Chieân ñaøn, mieäng phaùt ra muøi thôm hoa sen xanh, khi laïnh chaïm vaøo naøng thì ñöôïc aám, khi noùng chaïm vaøo naøng thì ñöôïc maùt.” Khi A-nan-ñaø noùi ñeán nöõ baùu thì thieáu nöõ ñaõ lieäu lyù xong luùa maïch, coâ ñaûnh leã toân giaû roài phaùt nguyeän: “nguyeän nhôø phöôùc nghieäp naøy, ñôøi vò lai con seõ ñöôïc laøm nöõ baùu cuûa Luaân vöông”. A-nan-ñaø mang luùa maïch veà ñeán choã Phaät, Phaät tuy ñaõ quaùn bieát moïi vieäc nhöng vaãn hoûi A-nan-ñaø laø ai ñaõ lieäu lyù soá luùa maïch naøy, A-nan-ñaø lieàn ñem söï vieäc treân keå laïi, Phaät noùi: “vì sao thaày khoâng noùi coâng ñöùc cuûa Phaät maø noùi vieäc cuûa luaân vöông?”, ñaùp: “luùc ñoù con nghó laø coâng ñöùc cuûa Phaät saâu xa sôï thieáu nöõ ñoù nghe khoâng hieåu ñöôïc neân môùi noùi vieäc cuûa luaân vöông”, Phaät noùi: “thaày ñaõ sai roài, neáu thaày noùi veà coâng ñöùc cuûa Phaät thì thieáu nöõ naøy aét seõ phaùt taâm voâ thöôïng Boà-ñeà khoâng thoái chuyeån. Nhöng do nguyeän löïc vöøa roài, thieáu nöõ aáy ñôøi vò lai seõ laøm nöõ baùu cuûa Luaân vöông”. Luùc ñoù moïi ngöôøi khaép xa gaàn ñeàu nghe bieát vieäc thieáu nöõ nhôø lieäu lyù luùa maïch cho Phaät maø ñöôïc Phaät thoï kyù laøm nöõ baùu cuûa Luaân vöông, sau ñoù lieàn coù 500 thieáu nöõ phaùt taâm lieäu lyù luùa maïch cho caùc Bí-soâ vaø ñeàu phaùt nguyeän laøm thò nöõ cho nöõ baùu cuûa luaân vöông. Khi A-nan-ñaø thaáy Phaät aên luùa maïch lieàn khoùc than raèng: “suoát trong ba ñaïi kieáp Phaät ñaõ tu caùc nghieäp laønh, taïi sao ngaøy nay ôû trong thaønh naøy laïi phaûi aên luùa maïch cuûa ngöïa”, Phaät lieàn baûo A-nan- ñaø: “thaày coù muoán aên thöû moät haït luùa maïch dö naøy khoâng?”, A-nan-ñaø lieàn aên thöû , caûm thaáy muøi vò raát thôm ngon neân baïch Phaät raèng: “töø tröôùc ñeán nay con chöa töøng neám ñöôïc muøi vò thôm ngon nhö theá naøy”, Phaät noùi: “duø cho laø luùa maïch cuûa ngöïa vaøo mieäng cuûa Nhö lai cuõng trôû thaønh vò cam loà, ngon ngoït hôn taát caû caùc muøi vò”. Luùc ñoù vua cuûa caùc nöôùc xa gaàn ñeàu nghe bieát vieäc vua Hoûa thoï thænh Phaät vaø caùc Bí-soâ cuùng döôøng ba thaùng an cö roài laïi aån mình trong thaâm cung, khieán Phaät vaø taêng phaûi aên luùa maïch cuûa ngöïa lieàn phaùi söù giaû ñeán gaëp vua, nhöng khoâng ñöôïc vaøo gaëp phaûi ôû ngoaøi cöûa. Luùc ñoù tröôûng giaû Caáp-coâ-ñoäc lieàn cho 500 xe chôû gaïo thôm ngon ñeán choã Phaät, Ma vöông bieát ñöôïc lieàn hieän thaân cuï thoï A-nan-ñaø ñeán ngaên khoâng cho chôû ñeán choã Phaät, noùi vôùi ñoaøn xe chôû löông thöïc raèng: “trôøi roàng döôïc xoa kính troïng Theá toân, chæ caàn ñöa baùt ngöûa leân trôøi laø coù thöùc aên thôm ngon cuûa trôøi tam thaäp tam cuùng döôøng ñaày baùt. Laøm gì coù vieäc Theá toân aên luùa maïch cuûa ngöïa, haõy mau quay xe trôû veà ñi”. Moïi

ngöôøi khoâng chòu quay trôû lai neân ma vöông bieán hoùa möa gioù lôùn laøm nöôùc daâng traøn ngaäp ñeán truïc baùnh xe khoâng theå ñi ñöôïc. Vì vaäy suoát trong ba thaùng haï Phaät vaø taêng ñeáu phaûi aên luùa maïch cuûa ngöïa, coøn hai toân giaû Xaù-lôïi-töû vaø Ñaïi Muïc-kieàn-lieân ôû treân nuùi thoï chö thieân cuùng döôøng. Maõn ba thaùng, thöông chuû ñeán thænh Phaät vaø Taêng thoï thöïc vôùi caùc moùn aên ngon… cho ñeán caâu sau khi Phaät thoï thöïc xong, thöông chuû

ñaûnh leã Phaät roài phaùt nguyeän: “nguyeän nhôøi caên laønh naøy, ñôøi vò lai con seõ ñöôïc laøm Chuyeån luaân Thaùnh vöông, Trí maõ cuûa con ñang côõi seõ laø Thaùi töû, 500 con ngöïa coøn laïi seõ laø con cuûa con, ngöôøi nöõ ñöôïc Phaät thoï kyù seõ laø nöõ baùu cuûa con, 500 ngöôøi nöõ kia seõ laø theå nöõ cuûa con”, Phaät quaùn bieát yù nghó cuûa thöông chuû lieàn noùi: “naøy thöông chuû, yù nguyeän cuûa oâng seõ ñöôïc thaønh töïu ôû ñôøi vò lai”.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.